

Sygn. akt: I C 908/16 upr.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olkuszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Michał Siemieniec
Protokolant:	sekretarka Weronika Chmiest

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2016 r. w Olkuszu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko A. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. J. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 2.711,50 (dwa tysiące siedemset jedenaście 50/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanej A. J. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 698 (sześćset dziewięćdziesiąt osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 29 kwietnia 2016 r. powód (...) sp. z o.o. w W. domagał się zasądzenia od pozwanej A. J. kwoty 5.698,56 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu wyjaśniono, że pozwana w dniu 12 lutego 2009 r. zawarła umowę o warunkach odpłatności za studia z G. Wyższą Szkołą Handlową im. (...) w K.. Jej przedmiotem było określenie odpłatności za studia i usługi edukacyjne. Pozwana złożyła ślubowanie akademickie, czym zobowiązała się do przestrzegania przepisów obowiązujących na uczelni. Zgodnie z art. 189 ust. 2 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym student jest zobowiązany do przestrzegania przepisów obowiązujących w uczelni, a więc także przepisów dotyczących odpłatności za studia. Mimo przyjętego zobowiązania, pozwana nie uregulowała w całości należnych opłat. Roszczenia te stały się wymagalne z bezskutecznym upływem terminów płatności. Pozwana decyzją z dnia 1 marca 2010 r. została skreślona z listy studentów. Do tego dnia zobowiązana była uiszczać opłaty za studia, posiadając status studenta. Na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej pomiędzy powodem a G. Wyższą Szkołą Handlową im. (...) w K. w dniu 22 września 2015 r. powód stał się wierzycielem pozwanej. Kwoty zaległości pozwanej wskazane zostały w wykazie żądanych kwot. Zaległość pozwanej z tytułu nieuiszczenia opłat za studia, według pozwu, kształtowała się następująco: - 500 zł kwota zaległości z tytułu nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 15 lutego 2009 r., - 425 zł kwota zaległości z tytułu nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 14 lutego 2010 r., - 1062 zł kwota zaległości z tytułu

nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 30 września 2009 r., - 1150 zł kwota zaległości z tytułu nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 15 stycznia 2010 r., - 69 zł kwota zaległości z tytułu nieopłaconej raty czesnego o terminie zapłaty 5 lipca 2009 r., - 2492,56 zł skapitalizowana wartość odsetek ustawowych od dat wymagalności poszczególnych partii czesnego do dnia 26 kwietnia 2016 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Olkuszu uwzględnił powództwo w całości, wydając w dniu 20 czerwca 2016 r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Sprzeciw od tego nakazu zapłaty wniosła w ustawowym terminie pozwana A. J., która zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i podniosła zarzut bezzasadności oraz przedawnienia dochodzonego roszczenia. W oparciu o te zarzuty wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zaprzeczyła twierdzeniom powoda o istnieniu żądanych pozewem należności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 15 września 2004 r. A. J. złożyła w (...) Wyższej Szkole Handlowej im. W. (...) w K. podanie o przyjęcie na studia uzupełniające magisterskie w systemie zaocznym na kierunku Turystyka i Rekreacja. W dniu 1 października 2004 r. pozwana została wpisana na listę studentów. W dniu 31 marca 2005 r. pozwana została skreślona z listy studentów z powodu niezaliczenia semestru.

[dowód: podanie o przyjęcie na studia wraz z adnotacjami o wpisaniu na listę studentów i skreśleniu z listy studentów, k. 29-30]

W dniu 12 lutego 2009 r. A. J. podpisała z G. Wyższą Szkołą Handlową im. W. (...) w K. umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach drugiego stopnia – niestacjonarnych, kierunek turystyka i rekreacja. W § 4 ust. 2 umowy pozwana oświadczyła, że przyjmuje warunki odpłatności za naukę obowiązujące w uczelni i zobowiązuje się: w dniu podpisania umowy wpłacić opłatę rejestracyjną w wysokości określonej w zarządzeniu władz uczelni, wpisowe w wysokości określonej w zarządzeniu władz uczelni, czesne za pierwszy semestr studiów w wysokości określonej w zarządzeniu władz uczelni, uiszczać aktualizowaną opłatę za naukę (czesne semestralne), uiszczać w terminach i na zasadach ustalonych przez uczelnię opłaty dodatkowe, uiszczać czesne za okres wakacji. W umowie wskazano wysokość czesnego semestralnego w dacie podpisania umowy jako kwotę 1650 zł.

[dowód: umowa o świadczenie usług edukacyjnych, k. 31]

Zgodnie z zarządzeniem rektora (...) z dnia 28 kwietnia 2008 r. wysokość czesnego obowiązującego w semestrze zimowym (...) na kierunku turystyka i rekreacja (studia drugiego stopnia) wynosiła: semestr 1 – 1350 zł, semestr 2 – 1350 zł, semestr 3 – 1400 zł, semestr 4 -1470 zł, semestr 5 - 1520 zł, semestr 6 – 1550 zł.

[dowód: zarządzenie rektora (...) z dnia 28 kwietnia 2008 r., k. 62]

Zgodnie z zarządzeniem rektora (...) z dnia 17 czerwca 2009 r. wysokość czesnego obowiązującego w semestrze zimowym (...) na kierunku turystyka i rekreacja (studia drugiego stopnia) wynosiła: semestr 2 – 1600 zł, semestr 3 – 1650 zł, semestr 4 – 1700 zł.

[dowód: zarządzenie rektora (...) z dnia 17 czerwca 2009 r., k. 50]

Zgodnie z kolejnym zarządzeniem rektora (...) z dnia 7 grudnia 2009 r. wysokość opłaty rejestracyjnej została ustalona na kwotę 109 zł, wpisowe na kwotę 500 zł. Wysokość czesnego na kierunku turystyka i rekreacja (studia drugiego stopnia) została określona na kwotę 1.850 zł.

[dowód: zarządzenie rektora (...) z dnia 7 grudnia 2009 r., k. 56 i 59]

Decyzją Dziekana Wydziału (...) i (...) Wyższej Szkoły Handlowej im. W. (...) w K. z dnia 1 marca 2010 r. A. J. została skreślona z listy studentów z dniem 1 marca 2010 r. z powodu zaległości finansowych.

[dowód: odpis decyzji Dziekana Wydziału (...) i (...) Wyższej Szkoły Handlowej im. W. (...), k. 69]

A. J. nie uiściła następujących opłat na rzecz (...) Wyższej Szkoły Handlowej im. W. (...) w K.: wpisowego 500 zł, płatnego do 15 lutego 2009 r., czesnego w kwocie 69 zł – płatnego do 5 lipca 2009 r., czesnego w kwocie (...) – płatnego do 30 września 2009 r., czesnego w kwocie 425 zł – płatnego do 14 lutego 2010 r. (...) Wyższa Szkoła Handlowa im. W. (...) w K. obciążyła poza tym pozwaną opłatą za różnice programowe w kwocie 1150 zł, której pozwana nie uiściła.

[dowód: zestawienie zaległości, k. 49]

Umową sprzedaży wierzytelności z dnia 22 września 2015 roku (...) Wyższa Szkoła Handlowa im. W. (...) w K. przeniosła na rzecz (...) sp. z o.o. wierzytelność pieniężną w stosunku do A. J., wynikającą z umowy o świadczenie usług edukacyjnych w kwocie 3.206 zł należności głównej wraz z odsetkami.

[dowody: umowa sprzedaży wierzytelności z dnia 22 września 2015 r., k. 70, wyciąg z załącznika do umowy k. 71]

W dniu 4 października 2015 r. powód skierował do pozwanej wezwanie do zapłaty łącznej kwoty 5.564,07 zł.

[dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem przesłania pisma, k. 72-73]

Powyższe okoliczności faktyczne ustalono w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy przez powoda, które nie budziły wątpliwości co do zgodności ze stanem rzeczywistym. Pozwana nie kwestionowała wszak faktu zawarcia umowy z uczelnią, podjęcia nauki a następnie skreślenia jej z listy studentów. Dowód z przesłuchania pozwanej nie miał wpływu na ustalenia sądu.

Sąd zważył, co następuje

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części. Pozwana A. J. zawarła z G. Wyższą Szkołą Handlową im. W. (...) w K. umowę o świadczenie usług edukacyjnych na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, kierunek turystyka i rekreacja. W umowie tej zobowiązała się ponosić koszty czesnego oraz innych opłat w wysokości określonej przez odpowiednie władze uczelni. W sytuacji, gdy nie przedstawiła ona dowodów uiszczenia naliczonych przez szkołę opłat z tytułu czesnego oraz wpisowego, powództwo w tym zakresie należy uwzględnić. Opłaty żądane w pozwie mieszczą się bowiem w granicach kwot opłat z tytułu czesnego i wpisowego, ustalonych wskazanymi wyżej zarządzeniami rektora uczelni. Mowa tutaj o należności głównej z tytułu czesnego oraz wpisowego w łącznej kwocie 2.056 zł. Odmiennie przedstawia się sytuacja, jeżeli chodzi o opłatę za „różnice programowe” w kwocie 1150 zł [k. 49]. Tutaj powód nie przedstawił żadnego zarządzenia rektora, ani innego dokumentu, z którego wynikałaby wysokość owej opłaty oraz warunki, w jakich była naliczana. Nie jest więc możliwe zweryfikowanie przez sąd zasadności obciążenia pozwanej tą opłatą oraz prawidłowości ustalenia jej wysokości. Z tego względu żądanie pozwu podlega oddaleniu w zakresie kwoty 1150 zł z tytułu opłaty za różnice programowe.

Kolejną kwestią wymagającą rozważenia jest zasadność podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczeń. W tej części rozważań wypada na wstępie zauważyć, że umowa pomiędzy pozwaną A. J. a uczelnią była zawarta pod rządami ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jednolity Dz.U. 2012 poz. 572 ze zm.), której art. 160, w ustępie 1 stanowił, że organizację i tok studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów, w ustępie 2, że studia w uczelni są prowadzone według planów studiów i programów nauczania, natomiast ustęp 3 powołanego przepisu regulował, że warunki odpłatności za studia określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej. Z dniem 1 października 2014 roku, w ustawie tej został wprowadzony przepis art. 160 a, który w ustępie 1 stanowi, że warunki pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów oraz opłat za usługi edukacyjne, a także wysokość tych opłat określa umowa między uczelnią a studentem lub osobą przyjętą na studia, zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności, a w ustępie 7 głosi, że

roszczenia wynikające z umowy przedawniają się z upływem trzech lat. Na tle tej regulacji Sąd Najwyższy, w uchwale z dnia 21 października 2015 roku (sygn. akt III CZP 67/15, publ. OSNC 2016 nr 10, poz. 116), rozstrzygnął, że do przedawnienia roszczenia o opłatę za studia określoną w umowie zawartej na podstawie art. 160 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym w brzmieniu obowiązującym w dniu 1 października 2009 roku (Dz. U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365), w okresie przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 , poz. 1198), miał zastosowanie dziesięcioletni termin przewidziany w art.118 kc. Akceptując pogląd Sądu Najwyższego, na gruncie rozpoznawanej sprawy należy uznać, że nie doszło do przedawnienia należności głównej dochodzonej w sprawie z tytułu chesnego oraz wpisowego, nie upłynęło bowiem jeszcze dziesięć lat od dat wymagalności poszczególnych opłat. Odrębnej analizy wymaga zagadnienie przedawnienia roszczeń o odsetki. W myśl art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jak wiadomo, świadczenie ma charakter okresowy, jeżeli polega na periodycznym dawaniu uprawnionemu, w czasie trwania określonego stosunku prawnego pieniędzy bądź rzeczy oznaczonych co do gatunku, których ogólna ilość nie jest z góry określona. Typowym przykładem takiego świadczenia są właśnie odsetki za opóźnienie, a więc podlegają one przedawnieniu z upływem trzech lat, przy czym roszczenie tego rodzaju staje się wymagalne osobno w każdym dniu opóźnienia i konsekwentnie przedawnia się osobno za każdy dzień. W konkluzji stwierdzić należy, że przedawnieniu uległy roszczenia o odsetki za opóźnienie za okres wcześniejszy niż trzy lata przed wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie. Powód domagał się zaległych odsetek w postaci skapitalizowanej, wyrażonej w żądaniu kwoty 2492,56 zł. Uwzględniając powyższe uwagi trzeba stwierdzić, że nieprzedawnione odsetki w postaci skapitalizowanej stanowią jedynie kwotę 655,50 zł, a pozostałe należności z tego tytułu były wymagalne wcześniej niż trzy lata przed wytoczeniem powództwa i uległy przedawnieniu.

Reasumując, na rzecz powoda należy zasądzić kwotę 2.711,50 zł, na którą składa się 2.056 zł należności głównej oraz 655,50 zł skapitalizowanych odsetek. Ponadto zasadne jest też żądanie dalszych odsetek za czas opóźnienia, poczynając od daty wniesienia pozwu (art. 481 § 1 i 2 kc).

Dodać należy, że legitymacja powoda do żądania wyżej wskazanych kwot wynika z umowy przelewu wierzytelności. W myśl art. 509 § 1 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W rozpoznawanym przypadku (...) Wyższa Szkoła Handlowa im. (...) w K. przeniosła na powoda wierzytelność przysługującą względem pozwanej z tytułu umowy o świadczenie usług edukacyjnych na studiach, powód wstąpił zatem w stosunek prawny w miejsce poprzedniego wierzyciela i mógł dochodzić zarówno należności głównej, jak i odsetek.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, stosunkowo je rozdzielając. Powód poniósł następujące koszty: 250 złotych opłaty od pozwu, 1.200 złotych z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika (§ 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz.1804)), 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Należy w tym miejscu przypomnieć, że do wartości przedmiotu sporu, od której zależy wynagrodzenie radcy prawnego, nie wlicza się żądanych obok należności głównej odsetek (art. 20 kpc). W sytuacji, gdy powód wygrał sprawę w 47,58 %, należy zasądzić na jego rzecz taką właśnie część poniesionych kosztów procesu, czyli kwotę 698 złotych.

[SSR M. S.]